

Sisällysluettelo

KO, 7.11.2018 19:00, Pöytäkirja

§ -2 Pöytäkirjan kansilehti (osallistujat)	1
§ 33 irtisanoutuminen päiväkodinjohtajan virasta	2
§ 34 Päiväkodin rakentamishanke	3
§ 35 Varhaiskasvatuksen opettajan toimi	5
§ 36 Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimet	6
§ 37 Tiedoksiantoasiat	7
§ 38 Koulujen toimintasuunnitelmat 2018 -19	8
§ 9998 Oikaisuvaatimusohjeet	9

Kokousaika: Keskiviikko 07.11.2018 kello 19.00 – 22.35

Kokouspaikka: KH

Saapuvilla olleet:

Jäsenet:

Arvola Maarit
 Eskola Ilse
 Huhtala Satu varapuheenjohtaja
 Jokitalo Jukka
 Ahola Pauliina (kv 26.4.2018 § 25)
 Päivärinta Markus puheenjohtaja
 Voltti Taneli
 Tervämäki Petri
 Vähäsalo Terhi

Varajäsenet:

Virkkala Sari
 Tuomaala Merja
 Huovari Tomi
 Jokitalo Petri
 Koski Jenny
 Ahokangas Terhi
 Ahola Ari
 Kangasoja Petri
 Honkala Jukka Pekka

Muut saapuvilla olleet:

Saarenpää Matti koulutoimenjohtaja
 Huovari Piritta kunnanhallituksen edustaja
 Rauhala Rami kunnanhallituksen puheenjohtaja
 Ranto Mauno kunnanjohtaja
 Hankonen Paavo tekninen johtaja
 Kirsi Salonen päiväkodin johtaja

Laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä päätöksentekotapa:

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
 Kaikki asiat käsiteltiin varsinaisessa kokouksessa.

Käsitellyt asiat: Pykälät: 33 – 38

Sivut: 1 – 11

Pöytäkirjan tarkastajat:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Ilse Eskola ja Taneli Voltti.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus:

Markus Päivärinta
 puheenjohtaja

Matti Saarenpää
 pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus:

Pöytäkirja on tarkastettu sähköisesti 12.11.2018

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Ilse Eskola

Taneli Voltti

Pöytäkirjan nähtävänäpito:

Pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa torstaina 15.11.2018.

Matti Saarenpää
 koulutoimenjohtaja

IRTISANOUTUMINEN PÄIVÄKODINJOHTAJAN VIRASTA

Koululautakunta 7.11.2018 § 33

Sievin varhaiskasvatuksessa päiväkodinjohtajan virkaa hoitanut _____ on irtisanoutunut tehtävästään 12.10.2018. Ero tulee voimaan irtisanomisajan jälkeen, kuukauden kuluttua irtisanoutumisesta. Lisäksi on sovittu että kyseisen ajan jälkeen hän pitää kertyneitä lomapäiviä pois.

Välittömästi ennen irtisanoutumista _____ on hoitanut perhepäivähoidon ohjaajan sijaisuutta ja päiväkodinjohtajan tehtävässä on ollut toinen henkilö. Säännösten mukaisesti päiväkodin johtajan virka on laitettava julkiseen hakuun. Käytännössä virka tulee haettavaksi mahdollisimman pian.

Koulutoimenjohtajan päätösehdotus: Lautakunta myöntää _____ eron päiväkodinjohtajan virasta 11.11.2018 alkaen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Lisätietoja: Koulutoimenjohtaja Matti Saarenpää p. 044 4883 247
etunimi.sukunimi@sievi.fi

PÄIVÄKODIN RAKENTAMISHANKE

Koululautakunta 19.6.2018 § 20

Tekninen toimi on valmistellut uuden päiväkotihankkeen kilpailutuksen luonnosasiakirjoja, jotka ovat valmistuneet liitteiden mukaisesti. Koulutoimen viranhaltijat ja lautakuntaedustajat ovat olleet mukana suunnitteluprosessissa seuraavalla tavalla:

Uuden päiväkodin hanketta on valmisteltu virkamiestyöryhmässä johon on kuulunut teknisen toimen, koulutoimen ja varhaiskasvatuksen esimiehet ja kahdessa viimeisimmässä kokouksessa oli mukana koulu- ja teknisen lautakunnan puheenjohtajat. Lisäksi on käyty tutustumassa henkilöstön ja koulu- ja teknisen lautakunnan jäsenten kanssa vasta valmistuneisiin päiväkoteihin. Varhaiskasvatuksen henkilöstön ja lautakuntien jäsenten kanssa on pidetty yhteispalaveri, jossa käytiin läpi päiväkodin suunnittelua. Työryhmässä on ollut mukana asiantuntijana arkkitehti Kimmo Heikkilä arkkitehtitoimisto Paloranta Oy:ltä.

Päiväkodin rakentaminen on tarkoitus toteuttaa KVR -urakka muotoisena hankkeena. Laaditussa alustavassa suunnitelmassa kerrotaan kunnan tavoitetila siitä, miten tilojen toiminnallisuus on ratkaistu tilaajan ja käyttäjän valmistelutyössä. Päiväkoti on suunnitelmissa arvioitu kuuden osaston kokoiseksi ja kerrosalaksi on muodostunut n. 1195 m².

Urakkatarjouksen antajalla on tarjouksessaan vapaus suunnitella ja massoitella kohde omaan tuotantjärjestelmään sopivaksi (perinteinen rakentaminen, hirsivaihtoehto jne.) noudattaen tilaajan ja käyttäjän asettamia reunaehdoja. Tarjouksen tulee sisältää päiväkodin rakentaminen piha-alueineen ja aitauksineen käyttövalmiiksi tilaajan osoittamalle paikalle oheisten KVR -asiakirjojen mukaisesti.

Hankinnassa käytetään avointa menettelyä. Hankintailmoitus tullaan jättämään työ- ja elinkeinoministeriön HILMA -ilmoituskanavaan heti kun lopullinen aineisto on valmistunut. Tekninen lautakunta kokoontuu myös 19.6 ja käsittelee päiväkodin laskenta-asiakirjat. KVR -laskenta-aineistoa ja teknisiä ohjeita on esityslistan liitteinä.

Koulutoimenjohtajan päätösesitys: Lautakunta hyväksyy päiväkodin rakentamisen menettelytavat ja kilpailuttamisen KVR – urakkamenettelyllä esityslistan liitteiden mukaisesti.

Päätös: Hyväksyttiin.

Lisätietoja: Koulutoimenjohtaja Matti Saarenpää p. 044 4883 247
matti.saarenpaa@sievi.fi

Koululautakunta 7.11.2018 § 34

Tekninen lautakunta on kokouksessaan 19.9.2018 (§ 31) valinnut päiväkotihankkeen KVR – urakoitsijaksi RAVE – rakennus Oy:n Ylivieskasta. Urakoitsijan tarjous oli hinnaltaan kilpailukykyisin, 2 333 000,00 €. Lämmitysmuodoksi on valittu kalliolämpö, jonka vaikutus urakkahintaan on 110000,00 €. Yhteensä urakan kokonaishinnaksi tulee 2 443 000,00 €, hinnat alv 0 %.

Arkkitehtitoimisto Jorma Paloranta Oy on toimittanut kuntaan päiväkodin pääpiirustukset koskien mm. pohjakuvaa, kaavakuvia ja leikkauksia. Piirustukset on jo aiemmin jaettu lautakunnalle sähköpostitse ja tässä yhteydessä kuvat ovat nähtävissä myös Extranetissä.

Kokouksessa perehdyttiin päiväkotihankkeen pääpiirustusten suunnitteluteknisiin yksityiskohtiin teknisen johtajan toimiessa asiantuntijana. Päiväkodin toimintojen sijoitteluun sisätiloissa puolestaan otti kantaa päiväkodin johtaja. Yksityiskohdista käytiin keskustelua kokouksessa eri näkökulmista.

Koulutoimenjohtajan päätösehdotus: Lautakunta hyväksyy osaltaan pääpiirustukset.

Päätös: Hyväksyttiin.

Lisätietoja: Koulutoimenjohtaja Matti Saarenpää p. 044 4883 247
matti.saarenpaa@sievi.fi

VARHAISKASVATUKSEN OPETTAJAN TOIMI

Koululautakunta 7.11.2018 § 35

Varhaiskasvatuksessa on useita toimia, joita hoitaa tällä hetkellä määräaikainen sijainen. Näiden tehtäviin palkatut henkilöt ovat eri syistä joko kokonaan jääneet pois tai eivät ole palaamassa takaisin alkuperäiseen työtehtäväänsä. Eräs näistä on Tuulihatun varhaiskasvatuksen opettaja, jossa määräaikaisena varhaiskasvatuksen opettajan tehtävää on hoitanut sosionomi .
Varhaiskasvatuksen opettajista ja lastenhoitajista on tällä hetkellä alueellamme pulaa. Kysyntä työntekijöistä on sen verran suurta, että saadessaan vakinaisen paikan esim. lähikunnista, työntekijät ovat lähteneet muualle myös Sievistä.

Päiväkodin johtajan mukaan on tehnyt hyvää ja luotettavaa työtä Tuulihatun päiväkodissa ja voidaan tämän perusteella vakinaistaa varhaiskasvatuksen opettajan toimeen.

Koulutoimenjohtajan päätösehdotus: Sosionomi valitaan Sievin varhaiskasvatuksen opettajan vakinaiseen toimeen 1.12.2018 alkaen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Lisätietoja: Koulutoimenjohtaja Matti Saarenpää p. 044 4883 247
etunimi.sukunimi@sievi.fi

VARHAISKASVATUKSEN LASTENHOITAJAN TOIMET

Koululautakunta 7.11.2018 § 36

Varhaiskasvatuksessa on useita lastenhoitajan toimia, joita hoitaa tällä hetkellä määräaikainen sijainen. Näihin tehtäviin palkatut henkilöt ovat eri syistä joko kokonaan jääneet pois tai eivät ole palaamassa takaisin alkuperäiseen työtehtäväänsä. Lisäksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajista on tällä hetkellä alueellamme pulaa. Suuri kysyntä työntekijöistä on johtanut siihen, että saadessaan vakinaisen paikan esim. lähikunnista, työntekijät ovat lähteneet muualle myös Sievistä.

Tuulihatussa tällaisia määräaikaisia lastenhoitajia ovat varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (lähihoitaja La-nu) sekä (lähihoitaja La-nu). Lisäksi Kakaravaaran päiväkodissa varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (lähihoitaja La-nu) toimii määräaikaisesti useiden pois lähteneiden henkilöiden jälkeisenä sijaisena.

Päiväkodin johtajan mukaan edellä mainitut lastenhoitajat ovat tehneet hyvää ja luotettavaa työtä Sievin varhaiskasvatuksessa ja voidaan sen perusteella vakinaistaa lastenhoitajan toimiin.

Koulutoimenjohtajan päätösehdotus: Lautakunta valitsee Sievin varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakinaisiin toimiin 1.12.2018 alkaen lähihoitaja , lähihoitaja sekä lähihoitaja . Työntekijät voivat jatkaa toistaiseksi nykyisissä toimipaikoissaan.

Päätös: Hyväksyttiin.

Lisätietoja: Koulutoimenjohtaja Matti Saarenpää, p. 044 4883 247
etunimi.sukunimi@sievi.fi

TIEDOKSIANTOASIAT

Koululautakunta 7.11.2018 § 37

1. Varhaiskasvatuksen viranhaltijan irtisanoutumisilmoitus 12.10.2018
2. Lauri Haikolan koulun rehtorin viranhaltijapäätökset 54 -58/2018, 61 -70/2018
3. Jussinpekan koulun rehtorin viranhaltijapäätökset 59 -60/2018
4. Koulutoimenjohtajan viranhaltijapäätökset lokakuu 2018
5. Kunnanhallituksen päätös 8.10.2018 § 120. Kunnantalon sulkeminen perjantaina 7.12 ja joulunaikaan 2018
6. Opetushallituksen määräys 15.10.2018: Määräys kunnan ja kuntayhtymän järjestämisen varhaiskasvatuksen tietojen tallentamisesta varhaiskasvatuksen tietovarantoon
7. Kuntaliiton yleiskirje 14/2018: Lastensuojelun vuoksi sijoitetun oppilaan korvaus vuonna 2018
8. Aluehallintoviraston päätös 19.10.2018: Hallintokantelu päiväkodin toiminnasta
9. Huoneiston vuokrasopimus 28.9.2018: Kukonkoksen ryhmäperhepäiväkot
10. Koulutoimenjohtajan lisätalousarviolaskelma 2018

Koulutoimenjohtajan päätösehdotus: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Hyväksyttiin.

Lisätietoja: Koulutoimenjohtaja Matti Saarenpää, p. 044 4883 247
etunimi.sukunimi@sievi.fi

KOULUJEN TYÖ- JA TOIMINTASUUNNITELMAT 2018 -19

Koululautakunta 25.9.2018 § 28

Koulujen lukuvuoden toiminta- ja työsuunnitelmat on valmisteltu kouluilla rehtoreiden ja koulunjohtajien toimesta. Oleellisimpia asioita työsuunnitelmissa ovat oppilashuollon toimenpiteiden ohjeet sekä yhteistyöhenkilöt, valvonta-asiat, oppilasmäärät kuljetusoppilaineen, tuntikehyksen käyttö ja siihen liittyvät opettajien lukujärjestykset sekä koulujen lukuvuosisuunnitelmat. Merkittävä vuosittainen suunnittelun osa-alue on talousarvioesitys seuraavalle vuodelle sekä erityiset kehittämiskohteet.

Rakennuksiin liittyvät ehdotukset on toimitettu tekniseen toimeen. Toimintavuoden lukuvuosirunko sisältyy asiakirjoihin ja se käsittää lukuvuoden työpäiviin kuuluvat erityistapahtumat. Työ- ja lomaajat sisältää lukuvuoden päätöksen (1.6.2019) lisäksi yhden lauantaikoulupäivän 8.9.2018, joka on alakoulujen urheilupäivä sekä yläkoulun ja lukion taksvärkkipäivä.

Koulujen työsuunnitelmat on päivätty kouluilla seuraavasti: Jokikylän koulu 14.9.2018, Jyringin koulu 10.9.2018, Järvikylän koulu 5.9.2018, Kiiskilän koulu 4.9.2018, Korhosen koulu 4.9.2018, Leppälän koulu 6.9.2018, Lauri Haikolan koulu 10.9.2018, Jussinpekan koulu 10.9.2018 ja Lukio 7.9.2018. - Koulukohtaiset työsuunnitelma-asiakirjat ovat nähtävillä kokouksessa.

Mikäli lukuvuoden aikana tulee yksittäisiä muutoksia työsuunnitelmiin, on joustava tapa valtuuttaa koulutoimenjohtaja hyväksymään muutokset. Lukuvuosisuunnitelma-asiakirjoiksi koko koulutoimessa ovat: 1. yhteistyö eri toimijoiden, erityisesti peruspalvelukuntayhtymä Kallion kanssa. 2. Koulukiusaamisen nollatoleranssiin pyrkiminen 3.a. Esi- ja perusopetuksessa Oppimisen tuen ja oppilashuollon käsikirja 3.b. Lukiokoulutus: Opiskelun monimuotoisuuden lisääminen.

Koulutoimenjohtajan muutettu päätösehdotus: Lautakunta

1. palauttaa koulujen toimintasuunnitelmat kouluille tarkennettaviksi (koulun ulkopuolella tapahtuvat opintokäynnit ja retket on kirjattava)
2. päättää hyväksyä koulujen yhteisiksi painopistealueiksi lukuvuonna 2018 -19 seuraavat:
  - a) Yhteistyö toimijoiden, erityisesti peruspalvelukuntayhtymä Kallion kanssa
  - b) Nollatoleranssiin pyrkiminen koulukiusaamisessa
  - c) Esi- ja perusopetuksessa oppimisen tuen ja oppilashuollon käsikirja
  - d) Lukiokoulutuksessa opiskelun monimuotoisuuden lisääminen

Päätös: Hyväksyttiin.

Lisätietoja: Koulutoimenjohtaja Matti Saarenpää p. 044 4883 247
etunimi.sukunimi@sievi.fi

Koululautakunta 7.11.2018 §

Koulut ovat toimittaneet toimintasuunnitelmat tarkennuksineen lautakunnan hyväksyttäväksi. Koulutoimenjohtajan päätösehdotus: Lautakunta hyväksyy toimintasuunnitelmat lukuvuodeksi 2018 - 19.

Päätös: Hyväksyttiin.

Lisätietoja: Koulutoimenjohtaja Matti Saarenpää p. 044 4883 247
etunimi.sukunimi@sievi.fi

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen
perusteet

Seuraavista päätöksistä ei Kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 37

Koska päätöksestä voidaan tehdä Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät: 33,34,35,36,38

Hallintolainkäyttölain (586/1996) 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaati-
musviranomai-
nen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax

Sievin kunta / Koululautakunta
Haikolantie 16
85410 Sievi
kirjaamo@sievi.fi
fax: (08) 4883 100

Pykälät: 33,34,35,36,38

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Oikaisuvaati-
muskirjelmän
sisältö ja
toimittaminen

Ks. jäljempänä

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen..

Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus puh: 029 56 42800 (vaihde)
 Käyntiosoite: Isokatu 4, Oulu
 Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
 fax: 029 56 42841

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kunnallisvalitus, pykälät: Valitusaika
 30 päivää

Hallintovalitus, pykälät: Valitusaika
 ____ päivää

Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Pykälät: Valitusaika
 ____ päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Oikaisuvaatimus-/valituskirjelmän sisältö ja toimittaminen

Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- millä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan nimi ja kotikunta. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen/valituksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä/valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle/valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan/oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus-/valituskirjelmä. Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys oikaisuvaatimus-/valitusajan alkamisen ajankohdasta. Oikaisuvaatimuskirjelmään/valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä/valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin Hallintolain (434/2003) 12 §:ssä/HLL (586/1996) 21 §:ssä säädetään.

Oikaisuvaatimusasiakirjat/valitusasiakirjat on toimitettava oikaisuvaatimus-/valitusviranomaiselle viimeistään oikaisuvaatimus-/valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimus/valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joul- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa asiakirjat toimittaa viranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Asiakirjat toimitetaan viranomaisen asiointiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla. Tämä voidaan tehdä myös postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimus-/valitusajan päättymistä.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät

Valitusasiakirjat on toimitettava: ¹⁾ nimi, osoite ja postiosoite Pykälät

Lisätietoja

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa (Tuomioistuinmaksulaki 1455/2015). Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.